

کلمه‌ی فلسفه

کارت ۱ درس ۱

پرسش‌ها:

- ۱- ریشه‌ی لفظ فلسفه از کجاست و معرّب چه کلمه‌ای است؟
- ۲- کلمه‌ی «فیلسوفیا» به چه معناست؟
- ۳- فیلسوفیا مرکب از چه کلماتی است و هر یک به چه معنا هستند؟
- ۴- کلمه‌ی «فیلسوفوس» به چه معنا می‌باشد؟
- ۵- نظر سوفیست‌ها در مورد حقیقت چه بود؟
- ۶- سوفیست‌ها در استدلال‌های خود مغالطه می‌کردند یعنی چه؟
- ۷- لفظ سوفیست به تنزل یافت و سفسطه از گرفته شده و اکنون به معنای است.
- ۸- چرا سقراط مایل نبود او را سوفیست بنامند؟
- ۹- لفظ فیلسوفوس به مفهوم ارتقا یافت و فلسفه مرادف با شد.

کلمه‌ی فلسفه

کارت ۱

درس ۱

پاسخ‌ها:

- ۱- ریشه‌ی یونانی دارد و معرّب کلمه‌ی «فیلسوفیا» است.
- ۲- فیلسوفیا به معنای «دوستداری دانایی» است.
- ۳- مرکب از دو کلمه‌ی فیلو یعنی دوستداری و سوفیا به معنای دانایی است.
- ۴- فیلسوفوس یعنی «دوستدار دانش»
- ۵- برای حقیقت جدا از ادراک انسان ارزشی قائل نبودند.
- ۶- یعنی استدلال‌هایی به کار می‌بردند که ظاهراً درست اما در واقع غلط بود.
- ۷- مغالطه کار - سوفیست - مغالطه کاری
- ۸- به علت تواضع و فروتنی و شاید برای هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها، بنابراین خود را فیلسوفوس نامید.
- ۹- دانشمند - دانش

اصطلاح فلسفه بین مردم

کارت ۲
درس ۱

پرسش‌ها:

- ۱- معمولاً چه زمانی مردم می‌پرسند که فلسفه‌ی این امور چیست؟
- ۲- هرگاه یک فرد از فلسفه جهاد سؤال می‌کند چه مقصودی دارد؟
- ۳- استفاده از لفظ «فلسفه» در زندگی روزمره به چه معناست؟
- ۴- تبیین عقلانی یک واقعه یا پدیده در واقع آن واقعه است /
- ۵- معنای رایج فلسفه بین مردم عادی چیست؟
- ۶- از معنای عمومی فلسفه بین مردم برای چه چیزی می‌توان استفاده کرد؟
- ۷- دست‌یابی به عمق حقایق امور توسط انسان چگونه تکاپویی است؟
- ۸- دلیل روی آوردن انسان به فلسفه چیست؟
- ۹- از دیدگاه ارسطو است که دانشمندان نخستین و مردم عادی را به مباحث فلسفی کشانده است.

اصطلاح فلسفه بین مردم

کارت ۲

درس ۱

پاسخ‌ها:

- ۱- زمانی که اموری رخ دهد که برخلاف عادات و انتظار آن‌ها باشد یا از عوامل پیدایش آن اطلاع درستی نداشته باشند.
- ۲- می‌خواهد علت واقعی و دلیل اصلی وجود جهاد را بداند و همچنین عواملی که مؤثر در ایجاد جهاد هستند، شناسایی کند.
- ۳- چرایی حوادث و توضیح و تبیین آن‌ها.
- ۴- فلسفه
- ۵- تبیین عقلانی
- ۶- آشنایی با دانش فلسفه
- ۷- شکل خاصی از تکاپوی پایان‌ناپذیر عقلانی که «فلسفه» نامیده می‌شود.
- ۸- زدودن حیرت از حوادث جهان و فهم حقایق امور
- ۹- اعجاب و حیرت

چرا فلسفه بیاموزیم؟

کارت ۳ درس ۱

پرسش‌ها:

- ۱- سؤالاتی از قبیل «از کجا آمده‌ام؟» و «چرا راستگویی خوب است؟» انسان را وادار به آموختن چه دانشی می‌کند؟
- ۲- چرا انسان در پی آموختن فلسفه است؟
- ۳- ذهن فعال نوجوانان و جوانان در پی یافتن پاسخ چه سؤالاتی است؟
- ۴- سؤالاتی که ذهن پویای نوجوانان را درگیر می‌کنند تبدیل به چه چیزی می‌شوند؟
- ۵- سؤالاتی که ذهن نوجوانان را درگیر می‌کنند، چه چیزی را در او ایجاد می‌کنند؟
- ۶- وظیفه‌ی درس فلسفه در مورد سؤالاتی که محتاج تفکر هستند، چیست؟
- ۷- تفکر فلسفی را تعریف کنید.
- ۸- پیروزی در تفکرات فلسفی نیازمند است.
- ۹- چگونه انسان می‌تواند در تفکرات فلسفی خود به پاسخ‌های مناسب دست یابد؟

چرا فلسفه بیاموزیم؟

کارت ۳

درس ۱

پاسخها:

- ۱- دانش فلسفه
- ۲- برای ادامه‌ی حیات معنوی خود
- ۳- سؤالاتی که پاسخ آن «محتاج تفکر» است.
- ۴- این سؤالات به تدریج به دل‌مشغولی و دغدغه‌ی نوجوانان تبدیل می‌شوند.
- ۵- این سؤال **بیداری و هوشیاری** جدیدی را در او ایجاد می‌کنند.
- ۶- بررسی روشمند این سؤالات بنیادی بر عهده‌ی درس فلسفه است.
- ۷- کوششی است برای یافتن پاسخ‌های مناسب به اصلی‌ترین و بنیادی‌ترین پرسش‌هایی که برای ذهن انسان مطرح است.
- ۸- دقت و تلاش **فکری** پیوسته
- ۹- با ورزیدگی عقلی از امور معمولی و روزمره عبور کرده و با دقت و نظم منطقی، در مفاهیم دقیق و عمیق فلسفی بیاندهد.

قوانین علمی

کارت ۴

درس ۱

پرسش‌ها:

- ۱- پاسخ به پرسش‌های مربوط به خود قوانین علوم تجربی در کدام علوم یافت نمی‌شود؟
- ۲- بین پدیدهٔ دوپلر و قانون حاکم بر انبساط و انجماد و قوانین دیگر علوم تجربی چه ویژگی مشترکی وجود داشته و نزد دانشمندان چگونه است؟
- ۳- اصول حاکم بر تمام قوانین علوم تجربی به یک اندازه است.
- ۴- کاربرد مفاهیمی مثل فلز، انبساط و انجماد توسط یک شیمی‌دان چه چیزی را نشان می‌دهد؟
- ۵- از دید یک شیمی‌دان انسان چگونه می‌تواند به شناخت طبیعت، موجودات و قوانین آن دست یابد؟
- ۶- در تمامی قوانین علوم تجربی، وجود دارد.
- ۷- در قوانین علوم تجربی چه چیزی نزد دانشمندان پذیرفته شده است؟

قوانین علمی

کارت ۴

درس ۱

پاسخ‌ها:

- ۱- پاسخ آن‌ها را در خود علوم تجربی نمی‌توان یافت.
- ۲- بین این قوانین، اصول مشترکی وجود دارد که نزد تمام دانشمندان پذیرفته شده است.
- ۳- مورد قبول
- ۴- نشان می‌دهد این مفاهیم در طبیعت اموری واقعی هستند و تخیلات شیمی‌دان نیست.
- ۵- با کاربرد اموری واقعی چون فلز، انبساط و انجماد در طبیعت انسان قادر به شناخت طبیعت و موجودات و قوانین آن می‌شود.
- ۶- اصول مشترکی
- ۷- اصول مشترکی که بین تمام قوانین علوم تجربی وجود دارد، نزد تمام دانشمندان پذیرفته شده است.

بررسی قوانین علمی

کارت ۵ درس ۱

پرسش‌ها:

- ۱- «روش تجربی» را تعریف کنید.
- ۲- چرا علوم تجربی به این نام خوانده می‌شوند؟
- ۳- علم تجربی چگونه مجموعه‌ای است؟
- ۴- روشی مطمئن برای کشف اسرار طبیعت است.
- ۵- چرا دانشمندان به حواس انسان اعتماد دارند؟
- ۶- قوانینی مانند «تغییر طول موج صوت و تغییر رنگ تورنسل» اشاره به چه اصلی دارند؟
- ۷- انسان چه انتظاری از مفهوم قانون دارد؟
- ۸- عبارت «طبیعت همواره یکنواخت و مشابه عمل می‌کند» به چه معناست؟
- ۹- اصل از فرض‌های اولیه و مقدماتی است که دانشمندان در تمام علوم تجربی آن را پذیرفته‌اند.

بررسی قوانین علمی

کارت ۵

درس ۱

پاسخ‌ها:

- ۱- به روشی که به کمک آن به قوانین علوم تجربی دست یافته‌ایم، روش تجربی می‌گویند.
- ۲- زیرا قوانین این علوم از طریق روش تجربی به دست آمده‌اند.
- ۳- مجموعه منظمی از نتایج تلاش‌های تجربی انسان برای درک بهتر پدیده‌های طبیعت
- ۴- تجربه و آزمایش
- ۵- زیرا انسان از طریق حواس (از جمله مشاهده) به تجربه و آزمایش که روشی مطمئن در شناخت طبیعت است، می‌پردازد.
- ۶- اصل علیت
- ۷- طبیعت همواره به صورت یکنواخت و مشابه عمل کند.
- ۸- یعنی در شرایط مشابه نتایج مشابه به دست می‌آید.
- ۹- یکنواخت عمل کردن طبیعت

قانون علیت

کارت ۶ درس ۱

پرسش‌ها:

- ۱- علت «آبی شدن تورنسل در مجاورت باز» بیانگر چه رابطه‌ای است؟
- ۲- در تمامی علوم برای بیان قوانین از چه مفاهیمی استفاده می‌شود؟
- ۳- هر قانونی بیان یک است.
- ۴- تمام تحقیقات علمی در سایه چه قاعده‌ای معنا می‌یابند؟
- ۵- از قانون «با تغییر طول موج صوت، چشمه صوت نیز تغییر می‌کند» چه رابطه‌ای استنباط می‌شود و چرا؟
- ۶- این که بگوییم «درختان خود به خود خشک می‌شوند» در تناقض با چه رابطه‌ای است و چرا؟
- ۷- برای دست‌یابی به چه چیزی دانشمندان خود را به زحمت می‌اندازند؟
- ۸- اصل علیت چگونه اصلی است؟

قانون علیت

کارت ۶

درس ۱

پاسخ‌ها:

۱- رابطه علیت

۲- از مفاهیم علت و معلول استفاده می‌شود.

۳- رابطه علیت

۴- در پرتو قاعده مهم علیت

۵- رابطه علیت، زیرا هر قانونی بیان یک رابطه علیت است.

۶- علیت، زیرا **محال** است در عالم هستی موجودی **خودبه‌خود** به‌وجود آید یا از بین برود.

۷- برای دست یافتن به **علل** پدیده‌ها

۸- نزد همه دانشمندان **اصلی پذیرفته شده** است که تمام قوانین علمی **بر پایه آن بنا** شده است.

مبانی فلسفی علوم طبیعی

کارت ۷

درس ۱

پرسش‌ها:

- ۱- قلمرو فلسفه می‌تواند عهده‌دار چه چیزی باشد؟
- ۲- اصول علوم تجربی در کدام شاخه از علوم تجربی بررسی و تحقیق می‌شوند؟
- ۳- اگر کسی بپرسد «چرا هر پدیده‌ای نیاز به علت دارد» برای پاسخ به او باید وارد چه حیطه‌ای شویم؟
- ۴- چه چیزهایی لنگرها و ستون‌های محکم محافظ علوم‌اند؟
- ۵- چه علمی شالوده‌های مطمئنی برای اصول و قوانین علوم تجربی ایجاد می‌کند؟
- ۶- علوم طبیعی متکی به چه اصولی است؟
- ۷- هنگامی که فلسفه دربارهٔ مبانی و اصول غیرتجربی علوم بحث می‌کند در پی یافتن چیست؟
- ۸- چگونه تفکری، تفکر فلسفی محسوب می‌شود؟

مبانی فلسفی علوم طبیعی

کارت ۷

درس ۱

پاسخ‌ها:

- ۱- فلسفه می‌تواند عهده‌دار تحقیق در مبانی و اصول و تکیه‌گاه‌های علوم باشد.
- ۲- این اصول در هیچ علم تجربی قابل تحقیق نیستند.
- ۳- قلمرو فلسفه
- ۴- اصول فلسفی علوم طبیعی
- ۵- علم فلسفه
- ۶- علوم تجربی متکی به اصول و مبانی فلسفه علوم طبیعی است.
- ۷- در پی یافتن تبیین عقلانی از علوم تجربی است.
- ۸- تفکری که با روش عقلی و منطقی به بررسی اموری که همه‌ی دانش‌ها به آن نیازمندند می‌پردازد.

تبیین عقلانی

کارت ۸

درس ۱

پرسش‌ها:

- ۱- معنای عرفی فلسفه نزد عموم مردم چیست؟
- ۲- انسان از دقت در فلسفه یک پدیده چه هدفی دارد؟
- ۳- فلسفه چه هنگام می‌خواهد به این سؤال که «چرا می‌توان به علوم تجربی اعتماد کرد» پاسخ دهد؟
- ۴- معنای مشترکی که بین کاربرد فلسفه به‌طور عام و کاربرد آن به شکل یک دانش خاص وجود دارد چیست؟
- ۵- فلسفه چه هنگام درصدد پاسخ به این سؤال است که «چرا نتایج علوم تجربی را می‌توان پذیرفت»؟
- ۶- فلسفه علوم طبیعی چه چیزی را مقابل خود قرار می‌دهد؟
- ۷- فلسفه‌ی علوم طبیعی چگونه، مبادی و نقاط اتکای علوم تجربی را بررسی می‌کند؟